

דף עזר לשיעור של הרב יובל שרלו 62

ירמיהו פרק ד

(יט) מעי מעי אוחילה - הכפל כדרך הנוהים שכופלים דבריהם וכן ראשי ראשי, אוחילה מענין חיל כיולדה אמר הנביא אצעק מכאב מעי כלומר שאחזני חיל וכאב במעי על הרעה הבאה לנו וכן קירות לבי אוחילה ואם תאמרו אצעק פעם ואחריש פעם הומה לי לבי: לא אחריש - לא אוכל להחריש כי לבי הומה לי תמיד:

ירמיהו פרק ח

(כא) על שבר - הוא מאמר הנביא על עצמו שהשבר לשבר ישראל ויונתן פי' שהוא מאמר ירושלם שתרגם אמרת ירושלם ועל תבר כנשתא וגו' כבעמוד ואכרום פי' מן נתכרכמו פניו: (כב) הצרי אין בגלעד - אמר דרך משל אם אין צרי בגלעד אם רופא אין שם לרפאות עמי ממכות וגלעד היה מקום הצרי כמו שאמר גם כן עלי גלעד וקחי הצרי והיא רפואה לחלאים קשים כמו נשיכת הנחש וזולתו כלומר לא יהיה להם שלום מזאת הצרה וכי אין חסיד ביניהם שיכפר האל בעדו:

ירמיהו פרק ט

(ה) שבתך - אמר האל יתברך מה יועיל שבתך בתוך מרמה כלומר בתוך עם מרמה שלא תוכל להשיבם אליך: במרמה - כל כך גדלו במרמה עד שמאנו לדעת אותי לא יוכלו להניח דרכם הרעה וי"ת יתבין בבית כנישתהון וגומר כבעמוד:

ירמיהו פרק י

(כד) יסרני ה' אך במשפט - פירושו כמו שפירש רבי יונה כי הנביא מדבר בלשון ישראל בלשון יחיד דרך כלל ואמר בראותו נבוכדנצר בא לארץ יהודה לשום הכל שממה אמר ידעתי כי זה מוסר שאתה מיסר אותנו טוב שתיסרנו אך במשפט כפי שנוכל לסבול אל באפך פן תמעטיני כי אם תיסרני באפך תמעטיני מהיות גוי וכן ת"י איתי עליהון ייסורין וגו' כבעמוד וכן ויסרתיך למשפט ונקה לא אנקך:

ירמיהו פרק יא

(טו) מה לידידי בביתי - אמר הנביא מה לידידי בביתי קרא האל לידידי לפי שהוא היה מאוהבי האל אמר מה לו עוד בביתי ר"ל בבית המקדש כלומר להשרות שכינתו שם: עשותם המזמתה הרבים - כעשות כנסת ישראל התועבה את רבים כלומר עם אלהים אחרים כמו שאמר למעלה כי מספר עריך היו אלהיך יהודה וכיון שהיא הניחה אל אחד ועשתה מזמה את הרבים ועבדה אותם מה לו לידידי בביתי ואמר בביתי כמו שאמר לידידי כי ידיד הנביא הוא ולא ידידים וכן בית המקדש בית הנביא הוא ולא ביתם:

ירמיהו פרק יד

(ז) אם עונינו ענו בנו - אמר הנביא בראותו בנבואה הרעה שיהיה אומר לאל וכולל עצמו בכלל ישראל ואף על פי שהוא לא היה בו עון אמר אם עונינו ענו בנו ה' עשה למען שמך וכן אמר משה רבינו וסלחת לעונינו ולחטאתינו ונחלתנו, אמר אם עונינו ענו בנו העידו בנו כי בהיות מניעת הגשם בארצנו ולא בארצות הגוים הם העידו בנו כי עליהם אנו לוקים ואף על פי כן עשה למען שמך הנקרא עלינו: כי רבו משובותינו לך חטאנו - אמת כי הדין עליך להענישנו כי רבו משובותינו שמרדנו בך בכמה דברים בעבור אלהים אחרים ובהרבות החמס ובשמוע לנביאי השקר ולא לנביאי האמת לפיכך אמר כי רבו ואף על פי כן עשה למען שמך הנקרא עלינו שאנו נקראים עם ה', עוננו חסר יו"ד הרבים:

ירמיהו פרק טו

(טו) אתה ידעת - כלומר ידעת מה שעושים לי מה שאומרים על המוכיחים אותם: אל לארך אפך תקחני - אם תאריך אפך עליהם אל תקחני כלומר אל תמיתני כדי שאראה נקמתך מהם וי"ת לא תתן ארכא לעולבני: דע שאתי עליך חרפה - כלומר הראה להם שידעת ולא נעלם ממך: (טז) נמצאו - כשנמצאו לי דבריי בנבואה קבלתים ברצון כמו שאוכל אדם הדבר הערב לו לפיכך אמר ואכלם:

ירמיהו פרק יז

מכללת הרצוג-גוש עציון
ימי עיון בתנ"ך
קייץ תשע"ב

(יד) רפאני ה' - הוא בקש רפואה מן המכה והכאב כמו שאמר למה היה כאבי נצח ומכתי אנושה
והכאב והמכה כמו שפירשנו הוא הבזוי והקללה:
כי תהלתי אתה - אני מתהלל בכך שתצילני מידם:
(טו) הנה המה, דבר ה' - שאתה אומר שהחרב הארץ יבא נא כי אין אנחנו מאמינים כי ה' דבר
להחריב עירו:
(טז) ואני לא אצתי - לא דחקתי עצמו ולא דאגתי מזה הדבר שאהיה רועה אחריו כלומר שאהיה
נביא: